

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 44.

Ljubljana, sobota 22. februarja 1936

Leto II.

Pijavka ne izpusti kože, dokler ni sifa krvi, kar ne počti.

Horac.

Dnevna pratika

Sobota, 22. februarja 1936. Katoičani: Stol sv. Petra. Pravoslavni: 9. februarja, Nikifor.

Dr. Kmet, Tyrševa 43; Trnkoczy, Mestni trg 4; Ustar, Šelenburgova 7.

Vreme

Dunajska napoved: Oblačno, zjutraj mraz, padavin najbrže ne bo.

Poročila za smučarje

Bistrica — Boh. jezero: 8 C, pooblačilo se je, mirno, snega v dolini ni. — Planina na Kraju 20. t. m.: —3 C, malo oblačno, severni veter, 280 cm srenja. Smuka dobra. — Bled — Jezero: 8 C, oblačno. — Pokljuka 20. t. m.: —3 C, jasno, mirno, 100 cm srenja. Smuka dobra. Pusti Rovt nad Jesenicami 20. t. m.: —4 C, deloma oblačno, brez vetra, 130 cm snega, srež, smuka prav dobra. — Kranjska gora — Rateče: —1 C, jasno, snega 10 cm. — Planica, Dom Ilirije 20. t. m.: —1 C, malo oblačno, južni veter, 56 cm snega, srenj — južen. Drsalisce in skakalnica uporabna. — Vršič, Krnica, Tamar: 60 cm srenja.

Kino

Matica: V zlatih okovih
Ideal: Klic pragozda
Sloga: Mladost zmaga
Union: Aleksander Ziliani
Šiška: Sinovi neba

Gledališče

GRAMA

Začetek ob 20. uri
Sobota 22. februarja Pesem s ceste.
Cene od 20 Din navzdol.
Nedelja 23. februarja ob 15. uri Frak ali od krojačka do ministra. Izven. Cene od 10 Din navzdol.
Ob 20. uri Tuje dete. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Sobota 22. februarja Aprapos, kaj dela Andula? Premiera. Izven.
Nedelja 23. februarja ob 15. uri Madame Butterfly. Izven. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri Aprapos, kaj dela Andula? Izven.

Borza

Za 22. februar

Današnja	povprečna	vrednost
	tujega denarja	
1 hol. goldinar		29.66
1 nemška marka		17.58
1 belga		7.35
1 šv. frank		14.31
1 ang. funt		215.52
1 am. dolar		42.90
1 fr. frank		2.79
1 Kč		1.81

V privatnem kliringu

1 avstr. šiling	9.55
1 nemška marka	14.35
1 angl. funt	253.00

Organizacija in delavec — Bebec in samomorilec — Kako so mu vzeli prstne odtise — Usoda begunca — Kako je bilo v Ga-Pa zadnje dni — Pri najvišjem direktorju v Ljubljani — Rojstni dan lorda Powella — Žrtev hlapca

Proti Amba - Aladži

Addis Abeba, 21. febr. Dopisnik agencije »Radio« poroča s severnega bojišča, da so Italijani pričeli s prodiranjem proti Amba Aladži. Po poročilih so se abesinske čete umaknile vse do Ambe Aladže, kjer se sedaj utrjujejo. Italijanske čete so že prodrele v bližino mesta, ker se Abesinci umikajo. Za rednimi italijanskimi četami se pomika topništvo, ki obstreljuje abesinske čete. Kot se doznava, se umikanje vrši po višji zapovedi, posebno, ker sta rasa Kasa in Sejum zvedela, da se Italijani pripravljajo, da odrežejo pot njihovim četam, ki bi se morale v tem slučaju na vsak način predati. Za rednimi italijanskimi oddelki korakajo kolone z živčjem,

da ne bi četam zmanjkalo hrane. Na nekaterih mestih so se vršile manjše bitke, ki pa so bile brezpomembne. Čete rasa Imre so se že umaknile in se utrdile okoli Abbi Addija, ki je zelo važna postojanka. Da bi zvedeli za točne namene Abesincev, so Italijani poslali več domačinov, ki vohunijo v prid Italiji. So to večinoma vojščaki, zvesti rasu Gukši in ki poznajo teren.

Ras Gukša se zelo veseli zadnje zmage in se nadeja, da bo v kratkem uresničen njegov sen o samostojnem vladanju. Radj zmage so njegovi vojščaki zelo veseli in so jo proslavili s tradicionalnimi vsečanostmi.

— Ali stanuje v tej hiši gospod Tič?

— Pravzaprav so trije! V prvem nadstropju je Kos, v drugem Slavec in v tretjem Škerjanec. Zdaj pa ne vem, katerega iščete.

Dr. Hodža poroča

Praga, 21. febr. Dr. Milan Hodža je danes podal ministrskemu svetu podrobno poročilo o svojih razgovorih v Parizu. Jutri opoldne odpotuje Dr. Hodža v Beograd.

Nesporazum z delavci v Marseillesu

Pariz, 21. febr. Francoski minister za delo Frossard je včeraj odpotoval v Marseille z nalogo, da reši nesporazum z delavci v luki.

Avstrijski minister v Firencah

Rim, 21. febr. Avstrijski minister Berger - Waldenegg je s svojo soprogo danes obiskal tukajšnje cerkve.

Avstrijski demanti

Dunaj, 21. febr. Uradno se zanikuje vest, po kateri je Pričakovati nekaj sprememb v vodstvu ministrstva.

Nova španska vlada

Madrid, 21. febr. Novo špansko vlado, ki je zmerno levičarsko republikansko usmerjena, je sestavil vodja levičarske fronte Azana v rekordnem času. Nova vlada ima tele ministre:

notranji minister: Amos Salvador; finance: Franco; vojska: general Masquellot; morarica: Giról; prosveta: Domingo; kmetijstvo: Luno; javna dela: Quiroza; pravda: Lara; delo: Ramos; zunanji minister: Augusto Barcia; trgovina: Buylla; promet: Garzon.

V vladi je 9 zastopnikov republ. leve in 3 člani republ. uniije.

Kdo je dajal orožje južnoameriškim upornikom

Newyork, 21. febr. Ameriške oblasti so odkrile velik škandal. Preiskovalna komisija senata je odkrila veliko trgovsko družbo, ki je dobavljala južno - ameriškim upornikom orožje in municijo. Sle-dovi so vodili na vse strani, tako

da se je odkrilo, da je bila prodana stara kanadska ladja »Porgaret« za 18.000 dolarjev upornikom, s pomočjo katere so prevžali ves vojni material. Preiskava se še nadaljuje. Javnost z nape-tostjo pričakuje novih odkritij.

Moda zahteva, da se ženski svet tajinstveno zakrije za pajčolan na klobuku. Baje ščiti nežni obrazek tudi proti ostrim pomladanskim vetričem, priljubljen je pa brčkone bolj zaradi tega, ker se z njim vzbudi zanimanje za vse, kar je pod njim skrito.

Dobro delo

Ljubljana, 21. febr.

V svojem poročilu o zasedanju banskega sveta poroča našnji »Slovenec« obširno tudi o zadevi prodaje Auerspergovih palače, ki jo je lani prodala banska uprava mestni občini ljubljanski. Ban. svetnik g. Avsenek (mesto Ljubljana) je namreč želel pojasniti, kako je bilo s to kupčijo, in g. ban dr. Natlačen je nato takoj zadevo natančno obrazložil in ugotovil, da je l. 1927 tedanji ljubljanski oblastni odbor, ki mu je stal na čelu on (dr. Natlačen) kupil to palačo od Auerspergovih fidejkomisa za znesek 800.000 Din. Adaptacije so potem veljale še okroglo milijon dinarjev, tako da so znašali stroški oblastne samouprave za nabavo te palače najmanj 1.800.000 Din.

Dne 15. julija 1935 pa je bila ta palača (ki je bila med tem prešla v last banske uprave) prodana za 1.300.000 Din in sicer tako, da plača kupovalka mestna občina najprej znesek 300.000 Din, nato pa ostanek v obrokih po 200.000 Din z malimi obrestmi.

Torej je po teh banovih pojasnilih očitno, da je imela banska uprava pri tej kupčiji efektivno izgubo okroglo Din 300.000 oziroma da je mestna občina to palačo dobila v svojo last po zelo ugodni ceni in tudi sicer z zelo ugodnimi plačilnimi pogoji.

Po končanem pojasnilu g. bana je (po »Slovenčevem« poročilu) vprašal

Dr. Schaubach: »Kdo pa je bil tedaj ban?«

Ban dr. Natlačen: »Pogodba je bila podpisana 15. julija 1935, ko je bil ban dr. Puc.«

Dr. Ravnihar: »Kdaj pa je bila pogodba sklenjena?«

Dr. Natlačen: L. 1934, ko je bil ban dr. Marušič.

Tako »Slovenčev« poročilo. Iz tega, da je to poročilo podano v tako efektivni obliki in vse z mastnim tiskom, pa sklepamo, da je hotel »Slovenec« s tem tudi od svoje strani izraziti prejšnjima banoma dr. Marušiču in dr. Pucu vsaj na indirektn način (na direkten način bi bilo njemu to naravno bolj težko storiti) neko priznanje.

Kajti je za vsakega nepristranskega človeka jasno, da zasluži banska uprava pod imenovanima prejšnjima banoma za ta cene ni odstop Auerspergovih palače mestni občini ljubljanski samo pohvalo in priznanje. S tem je izkazala mestni občini resnično uslugo, doprinesla zanj neko žrtev in ji v tej obliki naklonila podporo, ko ji kake druge finančne podpore iz svojih skromnih sredstev ne more dati. Torej mora biti mestna občina ljubljanska banski upravi za to naklonjenost samo hvaležna.

Tako izgleda ta stvar v objektivni luči.

Vse drugače pa bi stvar izgledala, če bi šli tukaj za privatno

Arestantovski dopust

Ljubljana, 21. febr.

Kakor kaže, se arestantovski dopusti nič kaj ne obnesejo. Tako je Filip Repnik, 25 letni delavec in Nevelj pri Kamniku, sedeval v Mariboru kazen 3 let in 6 mesecev robije. Dne 15. t. m. je bil izpuščen na dopust. Kazen bi mu potekla 4. marca l. 1934. Pod pogojem, da se dotlej ne bi pregrešil, bi smel po novih tozadevnih predpisih preživljati ta del kazni v svobodi. Toda...

Skrit v omari

Kdor krene na to pot, jo pač težko zapusti. Že čez 5 dni je »obiskal« Repnik hišo, kjer je pred leti služil za hlapca. Bilo je to v Zg. Šiški pri posestnici Ivanki Sitarjevi. Ta je dne 20. t. m. zasačila v veži nekega moškega, ki se je skril za omaro, ko je zagledal gospodinjjo. Sitarjeva ga je pravkar hotela vprašati, kaj išče za omaro, ko jo je bliskoma ubral na podstrešje, ona pa seveda za njim. Pri tem je spoznala svojega nekdanjega hlapca — Filipa Repnika, ki ji je pred leti ukradel Din 40.000 gotovine in je bil vprav radi tega obsojen na kazen, ki smo jo zgoraj omenili.

Zdaj je seveda njegovega arestantovskega dopusta konec. Seno jurjih in svobodi se je razblinil v trdo ležišče preiskovalnega za-

pora. Repnik bo moral presedeti vso odmerjeno kazen pa še dodatek, kolikor ga mu bodo prisodili radi poskusa ponovne tatvine. No, Sitarjeva je vzlic temu vesela, da je neljubega obiskovalca še o pravem času zasačila in preprečila izvedbo — njegovih načrtov.

Brat na brata s samokresom

Dva brata Suhadolnika se že dolgo sovražita. Ivan je delavec v tukajšnji tovarni za kletj. Anton pa stanuje v Mostah, Zvezna ulica 8.

V četrtek zvečer je Ivan srečal v ljubljanski ulici brata Antona. Pa se nista »prav mil« pogledala, ampak sta se začela prerekati. Nenadoma je Ivan potegnil samokres in ustrelil proti bratu. Sreča v nesreči je bila, da je Anton nosil usnat suknjič. Od tega se je krogla, ki je bila sprožena proti Antonovim prsim, odbila in ga zadela v levo roko nad komolcem. Krogla je obtičala v roki.

Po vseh okolnostih sodijo, da je Ivan hotel brata Antona ustreliti. Le srečnemu naključju je torej pripisati okolnost, da je Anton ostal živ...

Antona Suhadolnika so takoj poslali v bolnišnico, Ivana pa so aretirali. Oblasti vso zadevo preiskujejo z največjo vneto.

Dnevna kronika

Umrla je v St. Vidu pri Grobelnem ga. Ana Znidar, vdova po posestniku. Zalujočim sožalje!

— Diplomirali so na filozofski fakulteti v Ljubljani Debevec Nada, Gnjezda Melita, Hočevar Zvonko, Jezeršek Ciril, Koch Vladimir, Kos Franc, Kranjc Inocenc, Krušič Franjo, Labernik Felicita, Majcen Jožef, Podboj Sabina, Podgornik Danica, Sorman Gabrijela, Stojan Sonja, Tivadar Jožef, Topolovec Melena, Zaggar Rozalija in Zaggar Zora. Čestitamo.

— Promocija. Na zagrebški univerzi je promoviral za doktorja vsega zdravilstva g. Jože Bogataj z Jesenice. Čestitamo.

— Izpit za poročnika bojnega broda so napravili poročniki fregate Tomislav Mihelčič, Oton Lubec, Albin Pavlinič, Branko Šušljč, Srečko Rože, in Rudolf Pogačar.

— Za banovinskega zdravnika v Radovljici je imenovan dr. Janez Šarec, dosedaj zasebni zdravnik istotam.

— Poročila sta se gđe. Ančka Gajšek, hčerka posestnika v Slov. Gradcu ter g. Mihajlo D. Apostolovič, kapetan l. raz. in komandir obmejne čete, rod. iz Beograda. Čestitamo!

— Ij Lastnike biciklov in fijakerskih voz iz Ljubljane, ki svojih vozil doslej iz kateregakoli vzroka še niso prijavili in plačali prijavnice takse za leto 1936, se opozarja, da potече rok za prijavo dne 29. t. m. Od 1. marca 1936 dalje bo treba plačati po predpisu pripombe 8/c tarifne

kupčijo, če bi bila banska uprava prodala to palačo za tako ugodno ceno, z efektivno izgubo, kakemu privatniku. Tedaj pa bi se naša javnost o tem vse drugače pomenila!

Beseda dneva

Naj se ne povzdiguje nobeno drevo ob vodah zaradi visokosti svoje ter ne iz tega vrha tja med oblake; naj se tudi mogočnejši ne zanašajo nase zaradi visokosti svoje, ker vsi pijejo vodo; zakaj vsi so izročeni smrti v spodnje kraje zemlje, sredi med sinove človeške, k njim, ki se po grezajo v jamo.

(Sv. pismo: knjiga Ezekeila proroka, pogl. 31, 14.)

»Trgovski dom«, ki je last g. Pregrada. Vlomilec je odnesel za okoli 5000 dinarjev oblačil. Vlom so pa opazili šele v sredo.

— Zborovanje gostilničarjev in kavarnarjev je bilo v sredo zvečer v Gambrinovi dvorani. Zborovalci so razpravljali o težavah gostinskih obrti. Mariborski gostilničarji so lani iztočili nad tisoč hl vina manj nego leta 1934. Dosedanji predsednik Združenja mariborskih gostilničarjev, restavraterev in kavarnarjev g. Gjurjo Valjak je bil izvoljen za

Celje

c— Za gledališče so Celjani dobili v zadnjem času izredno veselje. 3. marca gredo vsi na »Veselo božjo pot«. Vstopnice so že vse razrodane. Nekaj se jih še lahko dobi v trafiki Fraje na Dečkovem trgu.

c— Umrla je 18. t. m. v bolnici 32letna Marija Jelen, žena krojača na Vranskem šte. 29. Naj počiva v miru!

c— Slamorenica je zmečkala vse prste na desni roki 32letnemu posestniku Jakobu Štoru v Tremeljah. Naltaja se v bolnici.

c— Na živilski trg se je že skoro vrnilo pomladno veselje. Namizna jabolka se redko pojavijo. Motovilca je več kot solate, zlasti mnogo pa je cvetic. Zvončke, tetoh in trobentice revni otroci še popoldan prodajajo.

c— Ekspozitura OUZD v Celju sklicuje za nedeljo 23. t. m. ob 10. dopoldne uradno konferenco, ki bo v dvorani Obrtnega doma. Vabljeni so predstavniki gospodarskih, industrijskih in obrtnih podjetij in organizacij!

Mrtvaške kosti na promenadi

V Sisku so sredi promenade našli kopico mrtvaških kosti ter še celo lobanje. Na šetališču Kralja Aleksandra izravnavajo tla ter odvažajo zemljo križem po trgu. Pri tem so pa naleteli malo pod površino na te kosti. Zanimivo pri vsej tej najdbi je to, da tukaj ni nikdar bilo pokopališče in so tukaj že prekopavali zemljo pred nekaj desetletji.

Zastrupljenje z zeliščem

V Dubrovniku se je pred nekaj dnevi zastrupila z neznanim zeliščem vsa rodbina. Le takojšnja zdravniška pomoč jih je rešila sigurne smrti. Ugotovili so, da je zastrupljenje nastalo vsled tega, ker je v zelje, katerega so jedli, zašlo strupeno zelišče. Najbrže je to bila v teh krajih imenovana »beladona«.

Čitaj „Glas“**Maribor**

m— Narodno gledališče. Sobota, 22. febr. ob 20.: »Veseli kmetič.« Globoko znižane cene. — Nedelja, 23. februarja: ob 15. uri: »Veseli pustni prizori.« — Ob 20. uri: »Bajadera«. Znižane cene.

m— Podlegel poškodbam. Poročali smo o težki nesreči upokojenega pismonoše Franca Belšaka, ki si je pri padcu s kolesa razbil lobanjo. V bolnišnici je Belšak ležal dva dni v popolni nezvesti, v sredo dopoldne pa je umrl, ne da bi se bil zavedel. Star je bil 61 let. Preostali ob tragični izgubi naše iskreno sožalje!

m— Ljudska univerza. V ponedeljek 24. t. m. predava docent dr. Kuščer o življenju v morskih globinah. Je to drugi del predavanja, ki bo prav tako ponazorjen z lepimi skioptičnimi slikami.

m— Kravo so odpeljali te dni iz hleva švici Mariji Ranerjevi pri Sv. Martinu pri Vuberku. Sled za predznimi tatovi je vodila proti Ptuj, kjer je bil veliki živinski sejem in so tatovi tam kravo najbrže spravili v denar.

častnega člana. Pri volitvah je bil izvoljen za novega predsednika združenja kavarnar Aleksander Klešič.

m— Razstava »Človek!«, bo otvorjena v nedeljo, 23. t. m. ob 11. uri v zgornjih prostorih v gradu. Odprta bo do 16. marca.

m— Zopet vlom. V času od pretekle sobote na ponedeljek se je še neizsleden tat splazil v konfekcijsko skladišče trgovine

Dr. France Stele

Ljubljana, 21. februarja.

Drugi pravijo »že«, mi pa, da je konservator dr. Stelé šele sedaj dopolnil svoje 50. leto, saj drugi za toliko dela in uspehov potrebujejo mnogo daljšo dobo. Jubilant je sedaj v mestnem svetu ljubljanskega načelnika kulturnega, gradbenega in tujskoprometnega oddelka, povrhu pa še poljski konzul. Vse resnično po zaslugi.

S Steletom smo sploh dobili pravega slovenskega varuha zgodovinskih in umetnostnih spomenikov in danes imamo že javno sliko, da je Slovenija zakladnica tega bogastva, ki ga pred njim skoraj nikdo ni omenjal in tudi nikdo poznal. On nam je šele odkril gotsko slikarstvo po naših cerkvah in ga z ak. slikarjem Sternom tudi rešil. Zato je tudi edini on mogel izdati impozantno delo »Monumenta artis slovenicae - Spomenike slovenske umetnosti«. Ob avtorjevi 50letnici je zaključena prva knjiga, ki vsa predočna samo njegove uspehe za poznanje gotske dobe. Vse te freske je pravzaprav rešil on, da bi dobo lahko imenovali tudi po njem. Vse je seveda tudi podrobno obdelal v nešteti razpravah in knjigah in tako seznanil z našimi zakladi tudi svet, da danes Slovenijo smatra za »Kunstland«. Z mojstvom Plečnikom je iz navlake izluščil in preodl lepoto stare Ljubljane in na tradiciji ustvaril trdne temelje lepemu modernemu mestu. Menda h kulturnemu odseku ni več treba omenjati njegovega dela za Narodno galerijo, Društvo za umetnostno zgodovino, uredništvo »Dom in Sveta« in »Kronike«, tajništva v Penklubu in odborništva v drugih kulturnih organizacijah. Enako smo dokazali, da je Stelé s svojimi temelji moderne Ljubljane tudi mož na mestu v gradbenem odseku, a odkritje slovenske umetnostne dediščine je takrat atrakcija za tujce, da pač spada tudi na čelo tujskoprometnega sveta. Vedno smo pa Steléta videli tudi med najagilnejšimi delavci v Društvu prijateljev poljskega naroda, da močna bratska republika pri nas pač ni mogla najti zastopnika, ki bi bil bolj vreden častnega naslova konzula. Zadovoljni smo bili s tem odlikovanjem, saj je dr. Stelé vedno povsod po svetu nad vse častno zastopal tudi naš narod. Čestitamo!

Atentat na profesorja

Plevlje, 20. febr.

V Plevlju je pred dnevi streljal dijak V. razreda Perišič z revolverjem na profesorja Leovana v trenutku, ko je profesor stopil iz stanovanja. Izstrelil je dva strela, ki pa na srečo nista zadela profesorja. Dijak je mislil, da bo na zahtevo tega profesorja izključen iz šole.

„Glas“ je zanimiv
čitajte „Glas naroda“

Zadnji dnevi v Ga-Pa

To in ono, kar je še vredno omembe

Ljubljana, 20. februarja

V torek zvečer smo se vrnili iz Ga-Pa, odnosno iz Münchena, vsi zdravi in zadovoljni, kar je razumljivo. Nekaj utrinkov iz zadnjih dni v Ga-Pa ne sme oditi v pozabljenje. Po 50 km tekmovanju smo bili res vsi prešerne volje in — Smolej — junak dneva.

Novšak s št. 1

V soboto vso noč in v nedeljo vse dopoldne so vozili posebni vlaki v Ga-Pa in pripeljali desetisoče gledalcev iz vse Nemčije, da vidijo skoke, ki naj bi bili najzanimivejši del tekmovanja. Vsakih 7 min. je pribrzel nov vlak in množice so se vsipale v Ga-Pa. Ob 4. zjutraj so začeli s prodajo vstopnic na stadionu in so prodali še zadnjih 1000 ali kolikor jih je že bilo. Dopoldne je deževalo, kar je obetalo slab sneg na skakalnici. Naši fantje so z botrom ob pol 8. uri s težkim srcem zapustili »Heleno«. Posebno Novšak, ki je dobil št. 1 in je po znaku s topovskim strelom prvi švignil z mosta. Do 11. ure se je stadion tako napolnil, da je bila glava pri glavi. Kako so skakali naši dečki, že veste. Nekateri zabavljajo, kakor je že pač kranjska naveda. Res, lahko bi bilo bolje, vendar ne smemo pozabiti, da so naši fantje pri skokih vsi stali in se ni nihče valjal po strmini, kakor dokaj Japoncev, Italijanov in tekmovalcev nekaterih drugih narodov, ki so bili deležni z nemške strani toplih simpatij. Ko je skočil Pribošek, je bilo čuti klic »Planica! No. Planica in skoki čez 100m nimajo s temi tekmami še nič skupnega. Kar pa ni, se še lahko zgodi!

Pohojeni, nezavestni ...

Često sem povdarjal, da je bilo glede organizacije vse v redu. Za zadnji dan pa to ne velja. Kdor je videl, kako pomanjkljivo je bilo preskrbljeno za odhod množice z stadiona, kdor je videl veliko število pohojenih in onesveščenih, je izgubil vero v brezhibnost organizacije. Po zvočnikih so stalno pozivljali gledalce, naj zapuste stadion, vendar se ljudje v gneči niso mogli ganiti. Seveda je bilo z nemške strani obilo zabavljanja in so padali krepki in »milo zvoneči« izrazi. Pozornost je vzbujala trojica Göring, Hitler, Götts. To pot pa množice niso tako vzklikale »Führerju«, kakor ob otvoritvi.

Slovo od Kuisme

V nedeljo zvečer so se po tekmah zbrali v »Heleni« vsi tekmovalci z Gnidovcem in Kuismo, ki se je že odpravljal domov. Gnidovec se je v slovenskem jeziku zahvalil odličnemu trenerju za trud in izrazil željo, da se prihodnje leto vrne k nam. Poklonili so mu skromen, a lep dar, namreč knjigo »Z naših gor« s podpismi vseh tekmovalcev. V radostnem razpoloženju je Kuisma v finišni spregovoril nekaj besedi. Zahvalil se je vsem za disciplino in jih bodril k nadaljnjemu delu.

Tihožitje

V ponedeljek zjutraj smo se odpeljali. V Münchenu je bil ta dan »Olympia-Ball« z vsem sijajem, lepimi ženami, mednarodno družbo in z vsem, kar spada k taki prireditvi. Proti 4. uri zjutraj se je vse razteplelo po Münchenu. Ko sem ob pol 5. stopil v postajno restavracijo, sem videl prijetno »tihožitje«. Vsa naša ekipa z

botrom vred je spala ob dolgi mizi. »Spatenbräu« — za spomin. Pokrovi Fantje so dobili lončene vrče za pivo, ke so bile gravirane za to olimpijsko priliko. S krepkim »Pomozi Bog, junaci!« sem zbudil speče in jim voščil dobro jutro. Nekako do pol 7. so bili zopet vsi sveži. Dotlej so se tudi vrnili »zapoznani« ptiči, ki so se bili ločili od ekipe. Boter je poskrbel za popotnico, nakar je vnovič prišel po slovo Kuisma, ki se je le težko ločil od naših fantov. Palme je nato koj zadremal in še v sanjah govoril o metrih.

Doma

Okrog 9. ure smo se zopet »ukreali« v vagon. Tokrat ni bilo tako udobno, ker nismo dobili svojega vagona. Hodnike so zabarikadirali s smučmi in zaspali. Malo pred 12 uro se je Baebler težko ločil od dveh dolgih in okusnih salam, ki ju je izročil botru. Ta je napravil iz našega kupeja pravo obednico.

Popoldne je bilo vse nervozno. Bližali smo se domovini. V Podroščici je vstopil župan iz Mojstrane. Bil je edini in prvi — predstavnik naroda... Jesenice! Vso pot smo se šalili, da nas tu čakajo govorance, pa ni bilo nič. Gorenjska je pozabila, da so Smolej in drugi — domačini.

Na Jesenicah jih je večina izstopila, le 7 se nas je odpeljalo dalje proti beli Ljubljani. Reportaža iz Ga-Pa bi bila s tem končana, nekaj utrinkov pa še kdaj o priliki.

Rajko Kos.

Muhasto vreme

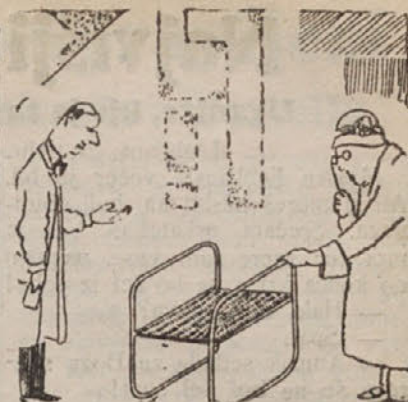
Ljubljana, 21. febr.

Zares, vreme je kot ženska, danes se ti še smehlja v lice, jutri si pa že izgubil naklonjenost njegovega srca. In tako se je zgodilo raj z vremenom. Sijalo je toplo sonce, ljudje so hiteli v Tivoli, na Rožnik. Težki sivi oblaki pa so na mah prepredli nebo, vmes so se pa križale strele. Bilo je toplo, kot samo še enkrat v tem letu, saj je znašala temperatura 12 C. Globoka depresija je zavladovala po vsej Evropi, kar je tudi povzročilo neurja vsepovsod. Ponokod se je iz tega razvil prvi ciklon, no in nekakšno vejo tega ciklona je tudi zaneslo nad nas. Iz tega mračnega neba so že začele padati prve kaplje, ki so se pa kaj kmalu tudi spremenile v točo. Vsula se je gosta ter debela mestoma kot mali lešniki. Kmalu je bilo vse belo kot v novo zapadlem snegu. Toča je padala samo v okolici Ljubljane ter v gorenjskem predelu.

Ne samo belo iskrea zrna padajoče toče, temveč tudi krasni kontrast med temnimi oblaki ter modrim nebom so ustvarjali na nebu krasne slike, kakršne zna pričarati samo narava. Ko pa se je še razpela po nebu sinje-modra-rdeča mavrica, je marsikdo za strmel v nebo ter ga občudoval.

Sodnik: Ste bili že kdaj kaznovani?

Obtoženec: Da! Oženjen sem osem let in moja tašča stanuje pri meni!

V sobi z modernim pohištvo!
— Sedite, prosim, gospa!
— Oprostite, gospod doktor, ampak jezdititi pa res ne znam!

Učiteljišče na Jadranu

Ljubljana, 21. febr.

Ne mine skoraj teden, da bi naša šolska mladina ne manifestirala za ideje Jedranske straže, posebno mnogo akademij pomladka JS je pa zadnje tedne predpusta, ko šole nimajo več skrbi z zaključkom semestra. Malo veselega razvedrila pa tudi lahko privoščimo že skoraj odraslim študentkam in fantom, ker so tako pridno obiskovali plesne vaje. Licejske so se zadnjih res imenitno postavile, v četrtek so pa v Delavski zbornici otročki z vadnice in gospodične ter gojenci z učiteljske šole dokazali svojo vnemo za JS.

Najbolj srčkanj so bili seveda prizori punčk in dečkov z vadnice, da so bile mame in tete ter atki očarani in ginjeni, za mojstre so se pa izkazali tudi gojenci in gojenke uč. šole v orkestru in pevskega zboru. Več takih prireditev morajo imeti, saj ima prav učitelstvo glavni delež v naših pevskih zborih, orkestrih in diletantskih odrih. Mlade učitelje in učitelji morajo znati tudi aranžirati najrazličnejše prireditve!

Na izvrstno uspehi akademiji je bil seveda njen pokrovitelj, predsednik kr. odbora JS Josip Pogačnik s soprogo in vsemi odborniki, oblastni odbor JS je pa zastopal Janko Brilič z ženko in večino odbornikov. Akademijo je počastil tudi zastopnik komandanta divizije polkovnik Lukanc, zastopstva drugih šol, poslanec Mravljne in toliko občinstva, da je bila dvorana mnogo premajhna, po prav animiranem plesu se je pa opolnoči na mah izpraznila.

Usoda pobeglega kaznjenca

Škofja Loka, 21. febr.

Rudolf Torkar, bivši trgovski zastopnik, obsojen radi tihotapstva kokaina na dve in pol leta zapora je že po dvajsetih mesecih pobegnil iz zapora. Nad leto dni je taval po svetu ter preživljal usodo pobeglega kaznjenca. Klatil se po Škofji Loki ter po Polhograjski dolomitih. Ko pa je zašel v Puštal, ga je zapustila dobra usoda. Spal je v neki šupi, ljudje so pa ga opazili ter obvestili tudi orožništvo. Loški orožniki pod poveljstvom komandirja g. Krainerja so ga prevzeli v svoje varstvo.

Najvišji direktor

Uganite, kje je ta gospod v Ljubljani

Ljubljana, 21. febr.

Najvišji direktor

Meglen ljubljanski večer je bil. Ali si moreš misliti kaj bolj obupnega. Srečam prijatelja. Ves je mrk ter zaprt sam vase, najmanj do konca krize ne bo šel iz sobe!

— Halo kam greva?

— Spat.

— Ampak sedajle za Boga svetega še ne boš šel spat!

— Ravno sedajle grem!

— Greš na pustni terek kam, najmanj v nebotičnik bo treba iti.

V vseh prostorih

— Tja ne grem. Raje pridem k vam v redakcijo, sicer sem pa slišal, da hoste v redakciji praznovale prav svečano pusta! Te besede so me poštno vrgle s tira.

— Kaj misliš s tem? Pomoli mi pod nos »Glas naroda«.

— Čitaj za Boga svetega tale inserat!

Pa čitam inserat v našem »Glasu«: »Na pustni terek razne prireditve ter atrakcije v vseh prostorih Nebotičnika.«

Torej res je, da ni res, da pri nas ne bo ples, temveč je zmota vmes! Publika se bo morala povzpeti najmanj za deset nadstropij višje, mi bomo pa spodaj poslušali ter samo sline cedili. Kolegu razložim to pogreško, pa si kar ne da dopovedati, zato jo mahneva že kar takoj gori v višje sfere.

— Ti, v nebotičniku so državi nevarni elementi! Zgrozim se, pa ja ne misli zopet nas!

— Dragi prijatelj v interesu našega nadaljnjega prijateljstva te prosim, da mi poveš resnico.

— Dobro poslušaj. Kdor je proti monopolu, je proti državi. Jaso. In v liftih v nebotičniku je napisano sedaj: Kaditi prepovedano. Vzdihi sem: Hvala bogu, da je šla enkrat šiba božja mimo nas! Vendar enkrat nismo tudi mi poleg. Kar na mah sva bila v baru v dvanajstem nadstropju. Tu si za nekaj uric prost skrbi, sem tudi ne zahajajo eksekutorji ter upniki, vsaj službeno ne. Če te sreča krojač, kateremu si dolžan še predlanski račun, te še povohati ne sme.

Klanjam se gospoda! ti že prileti nasproti direktor. Kaj pravite, ali ta človek sploh kaj spi? Kadar prideš v kavarno, ga gotovo najdeš tu v njegovem kraljestvu, visoko nad povprečno Ljubljano. Sicer je pa to najvišji gospod v Ljubljani, pa uganite zakaj. Dodajam: »Glas naroda« za to uganko ne da nobene nagrade, smo tedaj izčrpali vso zalogo nagrad, ko smo razpisali nagrade za tisto uganko o Figovcu.

Puba iz orkestra udari na gong, Etta pa zaigra take, da kar izvabi plesalke iz garderobe. Pa se začne vrstiti ples za plesom. Gospodje se premikajo na stolih, toliko temperamenta izžareva. Lia zapleše prva z lahnim nasmehom na ustnih, Lily že udarja pri čardašu s škornjicama po tleh, a Lola že uganja take akrobacije, da jo kar zavidaš, kako bi se dala takale ženica dobesedno oviti okoli prsta. Z njo to res ne bi bilo težko.

Lan' sem ji dal šalco kofeta ...

Vsej tej družbi pa sledi prof. Lighmann. Na prsih nosi odlikovanje pokojnega angleškega kralja, ki ni bil radodaren z odlikovanji. Razmeče po dvorani maicene orglice. Sem ter tja nežna damica pihne v te orglice, ki obupno zahreščejo najmanj kvartsekt akord. Ko pa vzame mojster iste orglice v roke, pa zapoje najlepšo melodijo. Vrstijo se rapsodije, serenade ter vse mogoče melodije. Brez pretiravanja: resen umetnik! Da žanje buren aplavz, je jasno.

Ko zaključijo plesalke svoj program, pa začne neoficielni del: Gospodična Etta zaigra tisto našo: Lan' sem ji dal šalco kofeta, letos pa hoče celga teleta. Tedaj pa udarijo nebotičnikarji junaško na glas: Lan sem ji ... In tako gre kar po vrsti, venček narodnih nastane. Nebotičnik postane vesel ter prešeren.

Dvoje srečanj

Maribor, 20. februarja.

Včeraj je bil turoben, meglen zimski dan. Na cesti sem srečal nekega delavca. Ves sključen je bil, bledega in upadlega obraza in globoko vrditih oči. Skoraj ga nisem spoznal. Malce sramežljivo me je pozdravil, kot da bi se bal, da ga nočem več poznati. Stisnil sem mu koščeno roko.

— Kako ti je? Slab si ...

bolno se je nasmehnil.

— Kaj hočem? Živi se. In ti? Morda imaš cigareto? —

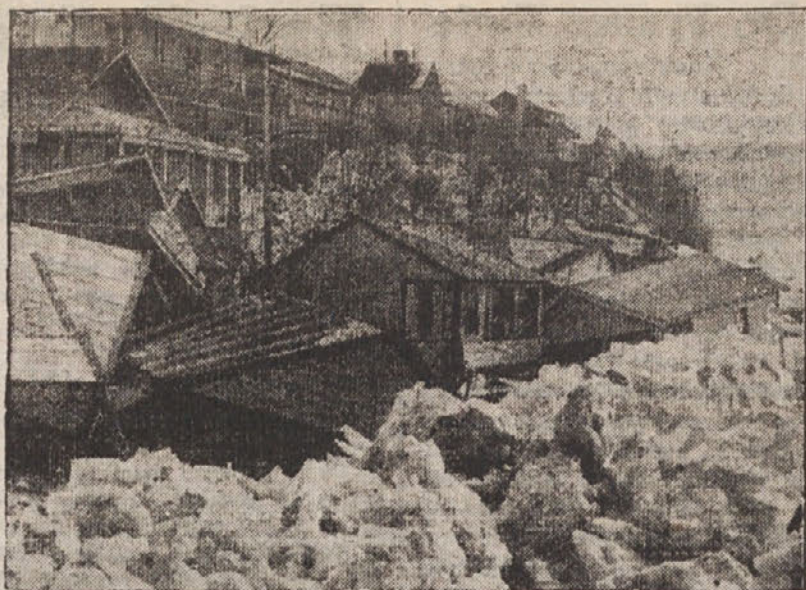
Vidim, da mu ni do tega, da bi govoril o sebi. Dal sem mu cigareto. Strastno je vdihaval dim in mi pravil:

Organizacija in delavec

— Veš, bolan sem bil, pa me je vzel nekoliko. Slabo zaslužim in se še nisem popravil. Predčasno sem moral na delo. — Govoril je šunkoma, v pretrganih stavkih.

— Kaj pa organizacija? — vprašam. — Bil si vendar član. —

— Da bi se ti za mene zavzel? Beži! Veš, pravno, da se borijo za resnico. Na shodih so vedno kričali: Vsak človek ima pravico do življenja! Delali pa so drugače. Delavci smo jim samo številko, s katerim se bahajo. Sicer pa še vedno delajo med tisto njihovo gospodo in med nami najvišjimi velikimi razliko. Misliš, da se za nas kdo zanima? Vraga! Po pravici ti povem, če sem koga izmed njih na ulici pozdravil, ga je bilo sram. ... Gotovo si poznal tovariša L.? Ko je bil brez službe ga tistih gospodov nihče ni hotel sprejeti v svojo vilo. Zima je bila, on pa tak — na cesti. Saj bi ga ne imeli zastoj. Drva bi jim cepil, delal bi jim za tisti kratek teden. Ker ga nihče ni hotel, sem ga jaz vzel k sebi. Saj sem komaj izhajal, — sedaj pa sva bila dva.

Zaradi sibirskega mraza, ki vlada v Severni Ameriki, so se nabrale gore ledu v gorenjem toku Niagara. Počasi se pomikajo proti naselbinam ob reku in jih ogražajo. Slika kaže, kako je led uničil hišo v Lowistonu v državi New York

Ko sem potem nekoč srečal enega gospodov, me je ustavil ter dejal: »Lepo si storil da si ga vzel pod streho.« V obraz bi ga udaril takrat, hinavca grdega. Rekel sem: »Ne imejte me za norca!« Od takrat me organizacija ne vidi več ...

In je šel, še bolj sključen in bežeten. ...

Bebec in samomorilec

Večkrat posetim pokopališče in si ogledam grobove. Saj vsak grob krije v sebi pestro življenjsko zgodbo, ki ji je bil začetek bogve kje. Tam za pokopališčem sem zadnjič tudi odkril zapuščen grob. Ugibal sem, ali je pokojnik zločinec ali samomorilec, ker mir niso privoščili posvečene zemlje.

Pa je stopil k meni srednje star mož, oblečen v potepuške cape. Poznam ga površno. Ljudje se mu radi smejejo, ker pravijo, da je bebec. Toda včasih se zresni in govori kot naobražen človek.

»Si ga poznal?« me je vprašal in pokazal na grob.

Začuden sem ga pogledal. On pa je kar od sebe nadaljeval:

»Nič zato, če ga nisi. Sam se je ubil. Mlad je še bil in je živel v veliki mizeriji. Nazadnje je uvidel, da je življenje velika neumnost. Njegovi starši so bili zelo verni in jih je globoko potrla, ker je cerkev odrekla cerkveni pogreb. Župnik je dejal, da je bil strahopetec, ki se je bal življenjske borbe. Jaz pa pravim da je bil junak. Spoznal je, da je vse nič — in se ubil.«

Hotel sem nekaj oporekati, a me je prehitel z novo ploho besed.

»V smrti ni razlike, pridigujejo. Temu so trhel križ zasadih ob zglatve — vsaj lahko nosi! Drugi pa — saj vidiš!«

In se je domislil še nečesa.

— Ti nisi poznal Španhalka, ker si premlad. Pačdaša sva bila in dobro sva živela prejšnje čase. Imeli so ga za neumnega, a je bil pameten dečko. Končno ga je pa le pokopal. Vse svoje življenje je skopalil in po pasje živel — pogreb pa je hotel imeti tak, kot sam župan. Tepec! Meni bi bilo vseeno. Če bi imel denar, bi se dal sežgati. Da bi o tem pisali časopisi in da bi se kdo penil od jeze. Ha — ha — ha. — ob —

Vestnega hlapca žrtev

Celje, 20. februarja.

V sobi št. 9. na kirurškem oddelku celjske bolnice leži 24 letni Ivan Vedečnik. Obvezana ima prsa in vrat, močne žuljave roke tišči pod odejo. Težko in hropeče diha, še težji govori. Naš reporter ga je obiskal. S pomočjo ostalih petih bolnikov, ki leže v isti sobi, je zvedel sledeče podrobnosti:

Včeraj ob 11. dopoldne je prišel k posestniku Francu Zagarju v Čreti pri Rečici ob Savinji od okrajne sodnije v Gornjem gradu eksekutor in je v navzočnosti 3 drugih oseb hotel posestniku odgnati iz hleva tri zarubljene krave. Temu pa se je močno protivil posestnik, zlasti ostro pa je nastopil njegov hlapec Ivan Vedečnik. V prepiru je eksekutor potegnil revolver in sprožil v hlapca dva strela. Ena krogla ga je zadela v vrat, druga pa v levo stran prsi.

Ivan Vedečnik, ki je bil zvečer od Mozirskih orožnikov o zadevi že zaslišan, v kolikor je zaradi bolečin še sploh mogel povedati, je doma iz Zaplotnice pri Vitanju. Pri posestniku Zagarju je služil šele od novega leta. Njegovo stanje je zelo nevarno in je malo upanja da bi ostal pri življenju.

Z gospodarjem se je dobro razumel, pa zakaj bi se tudi ne, saj je spričo današnjih težkih razmer stališče hlapca in gospodarja skoro povsod enako.

Razumen gospodar in pameten hlapec se oba borita drug za drugega.

— Gospod, prosim jaz bi rad zamenjal včeraj kupljeni avto. Moji ženi ni všeč!

— Zamenjal, čemu?

— No da. Moji ženi ta avto ne ugaja.

— Dragi moj gospod. Tak stiajen avto, pa zamenjati. Pojdite raje domov, pa takoj zamenjajte svojo ženo!

Ljubavna tragedija princeze

Iz Berlina poročajo: Bivša ruska princesa Vera Kazačova je imela ljubavno razmerje z nekim Litvancem po imenu Ivan Felstenstein. Ko je v sredo dopoldne stopila v spalnico princeze njena služabnica, je našla svojo gospodarico težko ranjeno na tleh. Poleg nje je ležal mrtev njen ljubimec s prestreljeno glavo. Princezo, ki je mogla samo toliko povedati, da se je ta krvava drama odigrala iz ljubosumeosti, so prepeljali v sanatorij, kjer so jo takoj operirali. Dobila je smrtonosen varen strel v trebuh in težko da bo ostala pri življenju.

Milo za drago

Na Poljskem je pletilna industrija pričela silno propadati. V nekih okrajih je le malo podjetij, ki se še s težavo drže pokoncu, a kakor vse kaže, bodo morala kmalu tudi ona ustaviť obrat. Se bolj zanimiv kot to čudno propadanje je njegov vzrok: konkurenca brezposelnih! V svoji stiski so se ti ubogi ljudje »osamosvojili« in sami pričeli izdelovati pletenine, nogavice itd. Pletilni stroji so zelo poceni in lahko jih je dobiti na obroke in ker brezposelni ne plačujejo davkov in tudi niso obremenjeni z režijo in socialnimi dajatvami tovarniških obratov, delajo industriji uničujočo konkurenco. K vsej nesreči ne delajo samo po osem ur na dan, kakor tovarne, ampak delajo noč in dan, žene in otroci pa zraven še pomagajo. Prej so tovarne s pomočjo strojev delavce pripravile ob kruh, zdaj jim oni vračajo to z istim orožjem.

Skladišče razstreljiva v nevarnosti

Kočevje, 21. febr.

V hiši trgovke ge. Turzanske je v torek nastal požar. Ljudje so zapazili, da se močno kadi iz oken, zato so takoj obvestili domače o požaru. Goreti je začelo pod podom sobe, v kateri prebiva ga. Turzanska. Domači so strgali pod ter začeli gasiti s peskom, ko pa so prihiteli še poklicani gasilci, so pa ogenj popolnoma zadušili. Ogenj je uničil vso opravo v hiši ter tudi mnogo knjig. Nevarnost je bila pa predvsem v tem, ker se v hiši nahajala tudi skladišče razstreljiva v trgovini Huber. Če bi ogenj udrl tudi tja, bi bila katastrofa neizogibna. Ogenj je najbrže nastal zaradi puščajoče dimne cevi. Škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Radio Ljubljana

Sobota, 22. februarja. Ob 12: Plošča za ploščo, 12.45: vreme, poročila, 13: čas, poročila, 13.15: Plošča za ploščo, 18: Za delopust, Rad. orkester, 18.40: O zdravem in pomanjkljivem govoru predava Vilko Mazi, 19: Poročila, 19.30: Narodna ura: Dr. M. Dragič predava o zdravstveni propagandi v naši državi, 20: Pregled zunanje politike, dr. A. Kuhar, 20.20: Prleško gostovanje, prenos iz Maribora, 22: Poročila, 22.15: Radijski jazz.

Za dobra dela vedno pripravljeni

Ob 79. rojstnem dnevu poglavarja skavtov Powella

Ljubljana, 21. febr.

Jutri dne 22. februarja bo lord Robert Baden Powell, voditelj milijonov skavtov širom zemlje, praznoval svoj 79. rojstni dan. Praznovanje se pa ne bo vršilo ob domačem ognjišču, kjer bo starček sivih las sprejemal čestitke, ves sklonjen in betežen. O ne! Že jeseni je šel v Južno Afriko, kjer so skavti tamošnjih dežel imeli svoj veliki praznik. Tam, kjer je pred dobrimi štiridesetimi leti, v Rodeziji, delal red in se je malo pozneje tako sijajno upiral Burom v Mafeking, je sedaj na potovanju s svojo soprogo. Na obiskuje pa samo belih naseljenec, ampak tudi od vsega sveta zapuščene kraje, kjer misijonarji in drugi požrtvovalni kulturni pionirji delujejo med divjimi narodi, vzgajajoč jih k višji kulturi.

Po žilah Baden Powella se pretača kri slavnih prednikov. Njegov oče je bil vseučiliški profesor iz rodbine, ki je dala Angliji več odličnih znanstvenikov. Mati pa je iz posebno imenitne rodovine in je bila hči angleškega admirala. Njen praded je bil slavn mornar John Smyth, ki je prebrodil v prvi polovici sedemnajstega stoletja vse oceane, napravil mnogo zla ponesnemu španskemu brodomu, pridobil in priboril Angliji Virginijo v Ameriki, imel je prijateljske stike z Indijanci, in indijska princezna Pocahontas ga je rešila z grmade. — Temu slede odlični znanstveniki in mati Baden Powellova je bila hči angleškega admirala.

Izredno omikana mati je v mnogih rečeh sama poučevala svoje otroke, a ne samo iz knjig, ampak z njo vred so se učili spoznavati prirodna bitja v prosti prirodi. Že v nežni mladosti je v teh otrocih vzklija ljubezen do vsega lepega in dobrega. Ni čudno, da je na osnovi take vzgoje mladi Robert hitro napredoval, ko je zapustil dom in se posvetil vojaškemu stanu. Tri desetletja je preživel v Indiji in južni Afriki, vedno na izpostavljenih in nevarnih mestih, v bojih in urejevanju divjih dežel. Povsod se je odlikoval s svojo nepopisno vztrajnostjo, humorjem ob vsaki priliki, človekoljubnostjo in organizatornim talentom. Ni čudno, da mu je angleška vlada po burski vojni naložila težko nalogo urediti deželo in pomiriti jo. In kako je znal to storiti s svojimi 3000 konstabli, po skavtsko organiziranimi, katerih poglavitna dolžnost je bila ne samo preganjanje zločince, ampak predvsem pomagati vsem, ki so bili pomočj potrebni v širni, pol divji in od vojne hudo prizadeti deželi. Ni čudno, da so Burji ob izbruhu svetovne vojne ostali zvesti svojim gospodarjem, ki so se jim že po samem Baden Powellu pokazali vredni zvestobe.

Kot poveljnik vse britanske konjenice se je Baden Powell vrnil pred dobrimi tridesetimi leti domov. Bil je preizkušen mož, širokogruden, človekoljuben in posebno naklonjen mladini. Ni obsejal mirno na lavorikah, ki mu jih

je hvaležni narod natresel, ampak ustanovil je mladinsko društvo skavtov, ki ima danes nad tri milijone članov širom sveta, cvet mladine vseh narodov. Njegove zakone in navodila izvršujejo vzgojitelji, ki žele novega, dobrega človeštva in povsod na zemlji, kjer so ljudje dobre volje, žele miru, cvete njegova organizacija.

Ob današnji 79-letnici svojega vrhovnega poglavarja se bodo tudi srca slovenskih skavtov in skavtinj podvigala v duhu Baden Powellovih naukov in v skavtski zaobljubi: Za dobra dela vedno pripravljeni!

Dobimo še nekaj zasebnih letal

Ljubljana, 21. febr.

Aeroklub Naša krila je imel svoj občni zbor v prostorih Zvezde. Vse zborovanje je bolj izzvenelo kot protest. Centralni odbor namreč dolguje ljubljanskemu odboru precej veliko vsoto denarja, tako da je celo obstoj ljubljanskega kluba stem prav resno ogrožen.

Člani ljubljanskega odbora so odložili svoje funkcije radi tega, ker ne morejo provesti nobene odgovornosti več.

Zborovanje je vodil predsednik dr. Rado Hribar.

Bilanca aerokluba tudi sicer ni vesela. Letečih aparatov število se je skrcilo na eno, samo jadral

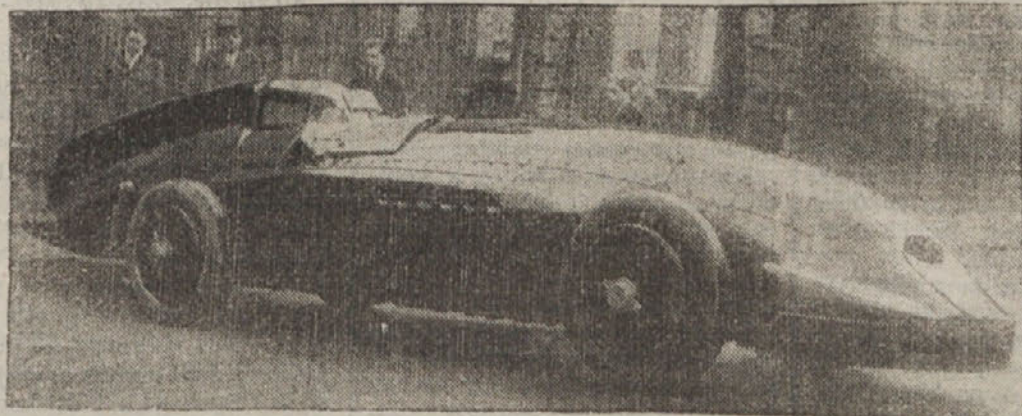
ni letalci so dosegli lepe uspehe. Mitingi so se vršili v Jaršah, na Lescah, v Žabnici in v Ribnici. Sam predsednik kluba g. Hribar je preletel na novo kupljenem aparatu iz Londona v Ljubljano v pičlih 8 urah. Važna je tudi zgraditev drugega privatnega letala »Janeza«, katerega sta večina noma sama zgradila brata gg. Hribar Peter ter Svetozar. Zgradili so pa še tretje privatno letalo »Nebeški uš«, last g. Zalokarja na Viču. Kaže da bo dobila Ljubljana prihodnje leto še vrsto privatnih letal. Tako bo ljubljanska sekcija Naša krila zavzela vodilno mesto v državi, kar ji pa tudi po marljivem delu po vsej pravi pripada.

„Glas“ je poceni

Akcija za novo semenišče v Ljubljani

Ljubljana, 21. febr.

Ljubljanski škof dr. Rožman je započel akcijo za razširjenje ljubljanskega semenišča. Po novih odredbah namreč traja študij v semenišču šest let ter je radi tega začelo primankovati prostora v semenišču. Ker pa naš slovenski misijonar Baraga še nima pravega spomenika v Ljubljani, bi se to novo semenišče imenovalo »Baragovo semenišče«. Ker pa ni bilo za to potrebnega denarja na razpolago, je dr. Rožman začel akcijo med ameriškimi Slovenci. Zbrali so že toliko vsoto, da je že zagotovljena gradnja temeljev. Zbiranje denarja se vneta nadaljuje.

S tem Dieslovim osebnim avtomobilom sta Angleža Eyston in Denly dosegla na dirkališču pri Parizu pred dnevi nov rekord. Prevozila sta 159 km na uro, in sicer sta vozila na 3668,9 km dolgi progi 24 ure

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

48

Drugi del.

BOJ ZA ŽIVLJENJE

Mrzlično sta Edvard in Tom začela pripravljati potrebno jekleno ploščo, na robovih obloženo z gumo in jeklene vrvi, s katerimi sta se hotela privezati na zunanji strani »Terorja«, kjer je bilo nekaj kljuk.

Nekaj mož jima je pomagalo odvléci ploščo do prostora za potapljače. Težka plošča bo potem v vodi itak neprimerno lažja in bosta lahko opravila z njo.

Ko sta si nataknila še potapljaško opremo, so se vrata za njima hermetično zaprla — ostala sta sama v majhnem prostoru. Tom je naglo pričel odvijati vijake pri vratih, ki so vodila iz ladje ven. Z veliko silo je voda vdrila v prostor in ga hipoma napolnila.

Edvard je čutil, kako ga je nekaj silno stiskalo, tako kot da bi ga neki težki predmet tiščal ob tla.

Tom pa, kakor da ne bi čutil ničesar, zlezal je skozi odprtino na prosto in pritrdil jekleno vrv na kljuki, ki je bila na »Terorjevem« boku.

Z znaki sta se medseboj sporazumela in sedaj pričela vleči ploščo iz podmornice.

Edvard je bil na pol mrtev. Mehanično je lezel za Tomom in pričel iskati luknjo v boku ladje. Dečo so jima olajševale močne električne svetiljke, katere sta imela s seboj razen tega so še »Terorjevi« reflektorji razsvetljevali morje.

Lezla sta sem in tja in mrzlično iskala luknjo. Edvarda se je kotevala omedlevica. Nenadoma je omahnil in zdrsnil ob ladjinskem trupu nizdol. To je bila njuna sreča, kajti prav tedaj je zagledal odprtino, skozi katero je drla voda v »Teror«.

Pomahal je Tomu, ki je ves v strahu zrl za njim, naj ga potegne nekoliko višje, tako da je obvisel blizu odprtine.

Tom se je zdaj previdno podal tik nad odprtino, in počasi pričel spuščati jekleno ploščo, ki je bila zdaj v vodi povsem lahka.

Edvard je z majhnim kladivom tolkel po »Terorjevem« trupu, to je bilo znamenje za Jacka, naj preneha črpati vodo iz rezervoarjev.

Pri načrtu, ki so si ga prej sestavili, so namreč prišli do zaključka, da plošče ne bo mogoče pritrditi, ako bodo sesalke praznile rezervoar. Kajti pri tem je nastal tako močan vodni tok, da bi se plošča priselala ob luknjo še preden bi bila točno pritrdjena, in sicer tako močno, da je ne bi bila moči odtrgati in točno namestiti. To pa potem ne bi nič pomagalo, kajti voda bi še dalje uhajala, in se nikdar ne bi mogli dvigniti na površino.

Zato so sklenili, da z dogovorjenimi znamenji trenutno prenehajo s črpanjem, pri tem bi se rezervoar napolnil, nastalo bi ravnotežje. Čim bi pa bila plošča nameščena nad luknjo, bi pričele sesalke delovati, in plošča bi se s svojimi gumijastimi robovi za-

radi zunanje pritiska tako močno priselala ob »Terorjev« trup, da bi bila odprtina hermetično zaprta.

Počasi se je plošča spuščala nad odprtino — »Teror« pa se je pričel hitreje pogrezati.

V Edvardovi glavi je močno zašumelo, s skrajnim naporom se mu je posrečilo namestiti ploščo, ki jo je po vrvi spuščal Tom, na odprtino. Slabotno je tolkel s kladivom po trupu, ali ga bodo slišali v notranjosti in pričeli črpati vodo ...?

Tom, ki je z obema rokama držal vrv, na kateri je bila pritrdjena plošča, je z grozo opazil, kako je tovariš omahnil. Toda ni se smel ganiti. Če bi spustil vrv, bi plošča zdrknila z odprtine, ves trud bi bil zaman ...

Nenadoma pa je začutil nekaj nenavadnega. Vodni pritisk je postajal čedalje manjši.

Tom v svojem strahu niti niti opazil ni, kako se je pričel »Teror« dvigati. — Skozi okence na čeladi je opazil zdaj nenavadno svetlobo — rdečkasto zarjo zahajajočega sonca — ne daleč od »Terorja« pa je zagledal obalo. »Teror« je plaval na morskem gladini!

Polagoma je prodrlo vanj spoznanje, da so rešeni! Rešeni! — Nenadoma se je spomnil na Edvarda in pogledal v vodo. In je uznil tovariša, kako negibno visi na jekleni vrvi.

Tom je skušal zvléci tovariša na krov, toda bil je pretežak, na že preveč oslabiljen ...

REŠENI.

Po prvem Edvardovem znamenju je zavládala v »Terorju« mrtvaška tišina. Vsi so napeto in polni strahu pričakovali drugo — odrešilo znamenje.

Trenutki napetega pričakovanja so se jim zdeli neskončno dolgi, in vsem je odleglo, ko so nenadoma zaslišali slabotno trkanje. ...

Stroji so zatuli in močje so se veselo spogledovali — »Teror« se je dvigal!

Jack si je nervozno grizel ustnice in nestrpno čakal, da se »Teror« dvigne na površje. Zelo ga je skrbelo Edvardova in Tomova usoda, kajti ni ju bil slišal, da bi se vrnili v potapljaško celico.

Čim je zaslišal sikanje, znak, da plave »Teror« na vodni gladini, je pohitel na krov, za njim nekaj mož posadke. Zagledali so Toma, kako z zadnjimi močmi drži tovariša, — trenutek morda še, pa bil obmagal — Edvard pa se pogreznil v globino.

Ko so ponikli Edvarda v kabino in ga slekli, je bil ko mrtev in šele po dolgem naporu se jim je posrečilo obuditi ga k življenju. Zdal ga je pa sprejela v svojo lučbečo nego Bessie.

Krepki Tom se je kaj hitro opomogel od vseh naporov, najbolj pa, ko je vstopila Molly in mu prinesla čašo vročega groga — z vročim pogledom iz njenih lepih oči. ...

Na »Terorju« je zdaj zavládalo živahno vrvenje.

Strojniki so pričeli temeljito pregledovati vso podmornico in z največjim začudenjem so ugotovili, da ni šlo za nikakršno poškodbo, marveč da je bila tista jeklena plošča odvita od zločinske roke.

Ko je bilo popravilo končano, je strojnik pojasnil Jacku vso stvar in mu pokazal, kdi ključ za vijake, ki so ga bili tam našli.

»Pa še nekaj smo našli, gospodar! Tole tukaj.«

In je izročil Jacku majhen, briljantni prstan, ki pa je bil počen.

Jack je osupnil, a je brez besede spravil prstan v žep. Ko je strojnik odšel, pa je siknil skozi zobe:

»Eliza! — Ona je to storila — gorje ji!«

IZ LJUBEZNI

Nedaleč od Eliniga posestva se je na reki Tay zopet pojavila skrivnostna ladja »Teror«.

Ela je bna nazrečeno srečna.

Zvečnilo se je že in še vedno sta sedela z Williamom v skritem kotičku parka — tesno objeta. William jo je tolažil in ji prigovarjal, naj potrpi še nekoliko časa, — kmalu bosta združena za vedno.

Čerpa pa se je delal veselega in brezskrbnega, ga je vseeno morila misel, kdaj in kako naj ji pove svojo strašno skrivnost. Če postane njegova žena, ji ne bo več dolgo mogel prikrivati svojega dvojnega življenja.

Iz domačih gajev

ALOJZIJ GRADNIK:

Grob v tujini

Mati piše pismo belo:

»Sin, si živ? Ne pišeš nič!«

Pismo v ogrsko deželo

v ključku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpati,
ni ljudi ne beli. hiš,
tam na zeleneči trati
grob stoji, na grobu križ.

Tam se drobni ptič ustavi,
pismo belo izpusti.
Veter zašumi po travi,
trava tiho govori:

Reci mamici ljubljeni,
da mi je prav dobro tu,
naj še ona pride k meni,
jaz ne pojdem več domu.

Mati čaka, čaka, čaka —
»Kje si tako dolgo bil,
drobni ptiček?« in zaplaka,
ko začuje: »Živ, živ, živ! ...«

Dr. Alojzij Gradnik se je rodil leta 1882. v Medani v Goriških brdih. Leta 1916. je izdal prvo zbirko svojih pesmi z naslovom »Padajoče zvezde«, o kateri je napisal zlasti toplo oceno Oton Župančič. V poznejših letih je Gradnik izdal še zbirki »Pot bo lesti« in »De profundis« ter izbor svojih pesnitev »Svetle samote«. Poleg izvirnega ustvarjanja Gradnik tudi mnogo prevaja, zlasti iz kitajskega in indijskega slovstva. Gradnik živi kot predsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani.

Razne novice

Po statistiki mestne občine šteje zdaj Praga 925.000 prebivalcev. V enem letu je priraslo 14 tisoč oseb. Tako utegne Praga v petih letih postati milijonsko mesto.

Prva ladja z dvema kapitanoma bo novi angleški luksuzni parnik »Queen Mary«, katerega sliko ste včeraj videli v našem listu. Mornariške oblasti so namreč uvidele, da pri tako velikanski razsežnosti te ladje en sam kapitan za vodstvo ne zadostuje.

Spričo nevarnega položaja na Španskem so pričeli ljudje trumoma bežati iz dežele. Gibraltar je tako prenapolnjen z begunci, da jih ne morejo več vseh spraviti pod streho. Zato odhajajo mnogi dalje v Afriko, v Tanger.

Pazite na umetne zobnice! V Pilznu je žena nekega čevljarja pri kosilu pogoltnila svoje zobovje. Morali so jo operirati, a je po operaciji umrla.

Tri letalske nesreče v enem dnevu so imeli Angleži. Pri nočnih manevrih med angleško in francosko obalo sta strmoglavili na zemljo dve bombni letali, pri čemer se je ubilo šest mož. Pri Sidneyu (v Avstraliji) pa se se je ponesrečilo letalo s petimi pasajirji.

Največje belgijske papirnice v Genvalu pri Bruslju je uničil požar. Škode je za pet milijonov belgijskih frankov.

Smučarjem nenaklonjen je bolgarski finančni minister, ki je obdavčil smuči z 200 Din na leto. To je med bolgarskimi smučarji izzvalo silno ogorčenje in so zadnjič priredili pred sofijsko davkarjo bučne demonstracije. Baje bo minister svojo naredbo sedaj umaknil.

Bajne številke

Včeraj smo objavili najnovejše filmsko statistiko, po kateri je bilo lani po vsem svetu predvajanih 1600 novih filmov v 70.000 kinih. Skupni letni inkaso kinov pa je znašal okroglo 95 milijard dinarjev. Da, 95 milijard! Tako bi se moralo glasiti, pa nam je tiskarski škrat, ki nam povsod nagaja, spremenil milijarde v milijone. Najbrže mu ta bajna vsota ni šla prav v glavico. Ampak na 70 tisoč kinov razdeljeno to niti ni taok strašno, ljubi škrat! Le malo računaj ...

Astrološka napoved

za 22. februar

Danes je spet prav dober dan. Prinesel bo uspehe politikom in vladajočim osebam, pospeševal tehnike, raziskovalce, izumitelje pri njihovem delu in bo naklonjen tudi avtomobilizmu in aviatiki. V splošnem se bodo dobri načrti ta dan posrečili. Stari ljudje se bodo danes dobro počutili; zdravje se jim bo zboljšalo in poživilo se jim bo veselje do življenja. Za ljubavno življenje tudi ugodna konstelacija, ki ustvarja zadovoljstvo in harmonično razpoloženje. — Planet Mars vstopa ta dan v znamenje »Ovna«, kjer je on vladar. V aprilu rojeni bodo to občutili malo neprijetno v zadevah svojega značaja. Bodo nekoliko razdraženi, nestrpni in naglo raztogoteni.

Peti dan banovinskega zasedanja v Ljubljani

Bolnišnice, hiralnice, brezposelnost, javna dela

Ljubljana, 21. februarja.

Škoda za

Auerspergovo palačo

Pred pričetkom včerajšnje razprave o proračunu za socialno politiko in narodno zdravje je še nekaj govornikov zaključilo s svojimi izjavami razpravo o tehničnem oddelku. Med številnimi govori je vzbudil posebno pozornost govor b. s. Ivana Avseneka iz Ljubljane glede prodaje bivše Auerspergove palače, ki jo je ljubljanski oblasni odbor kupil leta 1927 za 800.000 dinarjev. Z adaptacijskimi deli je palača skupno veljala 1.931.000. G. Tavsenek je navajal svoje silno presenečenje nad tem, da je sedaj banska uprava to palačo prodala. Med kupno in prodajno ceno je banska uprava utrpala pri tej kupčiji znatno diferenco, ki se ji pravi po domače izguba, poleg tega pa je banska uprava prodala palačo v času, ko ima vse polno uradov, ki so na tesnem ter v zasebnih hišah, za kar mora banovina plačevati visoke najemnine.

Na izvajanja b. s. Avseneka je takoj pripomnil g. ban, da se je tudi on zanimal za to zadevo. Nerazumljivo mu je, zakaj je banovina prodala oziroma se je znebila te palače, ker ve, s kolikimi žrtvami si je palačo nabavila in jo preuredila. Palača je bila prodana 15. julija 1935 za 1.300.000 ljubljanski mestni občini, ki kupnino plačuje v obrokih. Pred prodajo je bila palača z zemljiščem vred ocenjena na višji znesek kot po znaša kupnina. V palači je bilo nastanjenih več uradov, ki so se morali sedaj preseliti in opravljajo svoje posle v taki tesnobi, da je delo skrajno težavno.

Razprava o socialni politiki

Včerajšnje popoldansko zasedanje je veljalo razpravi o proračunu oddelka za socialno politiko in narodno zdravje. Podrobno poročilo je tu podal načelnik g. dr. Mayer.

Delo socialno političnega oddelka banske uprave že celo vrsto let ovira splošen gospodarski položaj gorra splošen gospodarski položaj. Svoječasi so si ljudje v nezgodah mogli kolikor toliko sami pomagati. Odkar pa vsa dežela ječi pod pezo gospodarskih težav, se ljudje v čedalje večjem številu obračajo na javne ustanove za pomoč. Zasebna inicijativa je bila na tem mestu majhna, javne ustanove z banovino vred pa seveda spričo malenkostnih sredstev niso mogle ustreči v toliki meri kot bi to bilo potrebno. Socialna služba banovine obsega v glavnem zaščito otrok in mladine, pomoč siromašnim in onemoglim, pomoč v elementarnih nezgodah, izseljeništvu, zaščita delavstva in borba proti brezposelnosti.

Banovinske bolnišnice

se banovinske bolnišnice imajo komaj 1655 postelj. Tu se dnevno oskrbuje nad 1.300 bolnikov. V vseh bolnišnicah vlada skrajno mizerno finančno stanje. Naval bolnikov je zlasti s podeželja, ki je obubožano in finančno izčrpano, čedalje večji, tako da mu ni moči zadostiti in se sprejemajo bolniki le v težkih slučajih, lažje slučaje pa se po pregledu pošlje v domačo oskrbo.

Izseljeniško vprašanje

Veliko skrbi dela tudi izseljeniško vprašanje. Tujina je našim ljudem zaprla vrata. Emigracija je takorekoč nemogoča. In še domov se vračajo tisti, ki so bili doslej v tujini. Doma trkajo na vrata za podpore in zaposlitev. V preteklem letu se je vrnilo iz tujine 768 oseb. Vsi ti še povečavajo že itak občutno brezposelnost. Krediti, ki so na razpolago v te svrhe so tako pičili, da ni mogoče v zadostni meri ustreči. V kulturnem pogledu pa je banovina po svojih močeh podpirala naše izseljence v tujini, zlasti s tiskom in raznimi publikacijami.

Brezposelnost vedno večja

Brezposelnost narašča z vsakim letom. In to na vseh poljih. Tu ni prizanešeno nikomur. Poleg ročnega delavstva je brezposelnih mnogo šolanec in drugih poklicev. Odstotek brezposelnih pa se je še posebno povečal po znanih sankcijah, ki so težko zadele lesno gospodarstvo. Vsa lesna industrija počiva, delavci in vozniki so ostali brez vsakega zaslužka. Bednostni fond je mogel zamašiti le najnujnejše vrzeli.

Hiralnice in mladinsko skrbstvo

Vprašanje hiralnic je prav tako sila akutno. Podeželske občine so v svojih proračunih tako šibke, da ne morejo v celoti zadostiti temu vprašanju. Banska uprava je tudi tu priskočila, kjer se je le dalo, na pomoč. Skrbstvo za onemogle in ostarele je postalo važen del socialno-politične službe. Mnogokje so narejeni načrti za to stvar, le sredstev primanjkuje. Mimo tega je banovina pomagala veliko važnost tudi na vprašanje zaščite dece in mladine. V ta namen je žrtvovala velike zneske in vzdrževala več svojih zavodov.

Proračun: 19 milijonov

Celoten proračun oddelka za socialno politiko in narodno zdravje predvideva 18.966.500 dinarjev. Ta znesek je spričo velikih potreb malenkosten in bo treba silno premišljeno voditi socialno politično službo, da se bo vsaj v glavnem zadostilo najnujnim potrebam.

Ljubljanska bolnišnica — škandal

Za razpravo o socialno političnem proračunu se je prijavilo 33 govornikov. Kot prvi je govoril b. s. zdravnik dr. Breclj, ki je uvodoma dejal, da imamo v Ljubljani škandal, ki se mu pravi ljubljanska bolnišnica. Tu je podrobno orisal nevzdržne razmere, ki vladajo v tem zavodu, tako grozen birokratizem, natrpanost, finančna slabost in podobno.

Vseposod nevzdržne razmere

V nadaljnjem se je dotaknil v svojih izjavah mnogih vprašanj. Orisal je položaj banovinskih zdravnikov, ki so plačani skrajno slabo. Dalje nevzdržne razmere v podeželskih bolnišnicah, zlasti dolgo se je mudil pri bolnišnici v Murski Soboti, ki je v vsakem oziru unikum. V njej ležijo bolniki z nalezljivimi boleznimi drug poleg drugega. Moški so

sicer ločeni od žensk, imajo pa skupno stranišče. Naravnost grozno pa je tu gospodinjstvo poslopje. Vse naš bolnišnice nudijo hudo mizerno podobo. Rjuh ni več, oprema je obrabljena, perilo porabljeno, vseposod manjka najnujnejših potrebščin. Za vse to se država dosti ne zmeni. Saj dolguje bolnišnicam že nad pet milijonov, ki jih je dolžna po zakonu prispevati.

Slovenski ministri za socialno politiko

Ob koncu svojih izjavanj je dr. Breclj predložil banskemu svetu več resolucij. K njegovim izjavam naj še pripomnimo, da se je ob zaključku svojega govora dotaknil tudi vprašanja slovenskih ministrov za socialno politiko. Tu je dejal, da smo imeli Slovenci na tem mestu od leta 1933 dalje kar tri ministre, ki pa niso dosti naredili, marveč so uganjali svojo osebno sanitetno politiko, kakršne se nismo doživeli, in kar si je treba zapomniti. K njegovim izjavam se je nato priključil tudi b. s. Avsenek, ki je kritiziral razmere v naših bolnišnicah zlasti z gospodarskega vidika.

Za brezposelnost in delamržneže: delovna taborišča

Na današnjem zasedanju se je razprava o socialni službi nadaljevala. Posebno pozornost so vzbudila izvajanja ljubljanskega župana dr. Adlešiča, ki je v daljšem govoru orisal vprašanje brezposelnosti in delamržnosti ter ob koncu svojih izjav predložil daljšo resolucijo, ki govori o najnujnejših ukrepih proti brezposelnosti in delamržnosti. Nad delamržneže naj se policijski predpisi poostrijo. Bednostni fond naj se preimenuje v »Šklad za javna dela«. Ukinejo naj se vse individualne denarne podpore. Prične naj se izvajati načrt javnih del. Ustanovijo naj se delovna taborišča, kjer naj bi se zbirali brezposelni in kanor naj se silovoljno pošilja vse delamržneže, ki bодijo pod najstrožjim nadzorstvom. Delovna taborišča naj bodo zaokrožene ekonomije in neka-ka zatočišča. Delamržneži naj šele ob izpustu iz taborišča dobe tudi nekako denarno priznavašino za svoje delo.

Za njim sta govorila b. ss. Rozman in Križnik, ki sta pokazala na razrvane razmere v delavski zaposlitvi. B. s. Rozman se je zlasti zavzemal za težko prizadete vimičarje in poljske delavce, g. Križnik pa za trboveljske rudarje.

Tu šampanjec — tam revščina

B. s. Tratnik je v svojem govoru podvrget kritiki današnjo družbo. Kako je to, da vlada ponekod tako bogastvo, na drugi strani pa revščina. Ponekod v palačah teče šampanjec. Dobro se je in pije. Lepe obleke. Plače po 20, 30, 50 in 100 tisoč na mesec, drugod pa borna mezda. Vsega je kriv liberalizem in kapitalizem, ta pijavka, ki izsesava in pije kri. Družba je sama kriva tem razmeram. Rešitev pa je le v krščanskih osnovah.

Davek na lepoto in „divji zakoni“

B. s. Jakob Jan je med drugim predlagal, naj se banovina zavzame za neugodno zavarovanje delavcev pri strojih v kmetijskih obratih. Poleg tega pa je že zanimivo predlagal, naj banovina uvede visok davek na lepoto in kozmetične pripravke.

Med lokalnimi predlogi, ki jih je stavil b. s. Anžič iz Krškega je bil posebno zanimiv predlog, naj banovina poskrbi, da se bodo prenehali takozvani »divji zakoni«, ki so splošno spotiko in vzbujajo javno pohujšanje.

Nova finančna politika mestne občine

Ljubljana, 21. febr.

Pod gornjim naslovom smo objavili članek o načinu obračunavanja mestnih davščin, o katerih je predaval uradnik mestnega poglavarstva g. Rozman preteklo soboto. Podatke smo dobili po predavanju, zato so nekatere točke nejasno izražane.

Vse spremembe se tičejo samo novih priključenih občin, katerim se je do sedaj računala poraba vode za vsak porabljeni m³ po 3.— se bode od sedaj zaračunavalo v procentih, dočim ostane v starem okolišju mesta, vse kot je bilo doslej. Torej se pobira vodovodna naklada (vodarina) 6,5%; gostiščine 3 1/2% kanalska pristojbina 2% od uradno ugotovljene kosmate najemnine iz prejšnjega leta za stare hiše. Hiše, ki pa uživajo davčno olajšavo po zakonu o neposrednih davkih, to se pravi vse nove hiše, plačujejo vodovodno naklado 4%, gostiščino 2%, kanalsko pristojbino pa 1% od uradno ugotovljene kosmate najemnine. Gostiščina pri novih hišah odpade s proračunskim letom 1936/37, glede na sklep državnega sveta. S to procentno odmero vodovodne naklade ima pa vsaka stranka dovoljeno množino vode 600 l na dan, odnosno 18 m³ na mesec ali 54 m³ na 1/4 leta za vsa stanovanja ocenjena z 1000 Din letne najemnine. Ta dovoljena množina voda se obračuna 1/4 letno, dočim se presežek zaračuna po Din 1.50 za m³.

Industrijska podjetja, katera so po zakonu o neposrednih davkih oproščena zgradarine, plačujejo kanalsko pristojbino po ključu: zadržana ploskev krat etaže, krat 0,5, dočim pa plačujejo vodo po Din 3 za 1 m³ in se koncem leta obračuna po stopnjevalnem tarifu. Glede plačevanja zgradarine pri barakah v mestu je jasno, da jo plačujejo vse zaprte barake, kioski in slične lope že več let. Sprememba bo pač le v tem, da sedaj zadene ista usoda vse okoliške barake, v kolikor še niso bile do sedaj obdavčene. Tega sicer v svojem predavanju ni omenil g. predavatelj, je pa jasno samo po sebi z novo priključitvijo okoliških občin. Vse ostalo je razvidno iz našega prejšnjega članka.

Kot pa smo že izrecno povdali v svojem včerajšnjem članku, vse te spremembe ne bodo imele nikakih finančnih posledic ne za plačevalce in tudi ne za mestno občino.

**Blago, za katerega
vrednost
garantiramo,
razpošiljamo**

ceneje kot sicer,
v času belega
tedna.

**Zahtevajte
tako
brezplačen
slovenski
cenik.**

Kasner & Ofler
Zagreb.

Največja trgovska in razpo-
šiljalna hiša v Jugoslaviji.

Sklepi ministrskega sveta

Beograd, 21. febr.

Na večerajšnji seji ministrskega sveta je bila med drugim sprejeta uredba o pospeševanju tujeskega prometa, ki jo je predložil minister za trgovino in industrijo, nadalje so bili odobreni tudi krediti na predlog gradbenega ministra: za gradnjo ceste Prijepolje-Bijelopolje na prvem odseku 3.327.000 Din, za gradnjo ceste Zemun-letališče 3.014.000 Din; za gradnjo ceste do carinarne v Bezdanu 2.132.000 Din, za tlakovanje državnih cest v Gružu in Dubrovniku 2.140.000 Din.

Minister za gradbo je dobil po oblastilo da predloži nar. predstavništvu načrt zakona o izrabi električne energije, prosvetni minister pa, da naj me pri Državni hipotekarni banki posejlo za zgraditev novega gimnazijskega poslopja v Beogradu.

Nadaljevanje proračunske razprave

Finančni odbor nar. skupščine nadaljuje razpravo o proračunu v podrobnostih in je večeraj razpravljal o proračunih višje državne uprave, o pokojninah in invalidninah ter o državnih dolgih. Glavni govornik je bil spet slovenski poslanec Ivan Mohorič.

Pri vseh proračunih je bilo izvedenih nekaj redukcij. Z ozirom na sklep nar. skupščine, naj bi finančni odbor zaključil svoje proračunske razpra-

Boji v Tembijenu

Asmara, 21. febr. Dopisnik agencije T.O. poroča s severne fronte: Italijanske čete v Asmari so prisostvovala zahvalni službi boji, ki se je tu vršila. Italijanske čete sistematično in počasi prodirajo proti jugu in se trenutno nahajajo 25 km severno od Ambeladže, svojega cilja. Na več krajih je prišlo do spopadov med italijanskimi in abesinskimi četami rasa Mulugete. Rasu Mulugeti je zelo otežkočeno zbrati vse svoje razkrojene čete, da bi jih koncentriral in stvoril enotno armado. Uradno še niso potrjene govorice, da je pri bitki na Amba Aradanu padel njegov sin Lejasi. Kot čete rasa Mulugete, se tudi čete rasa Kasa in Sejuma nahajajo v težkem položaju. Njiju redne čete se umikajo proti jugu po tembijski planoti, vendar sta na samem Tembijenu pustila le neredne čete, da vznemirjajo Italijane pri prodiranju. Oba skušata s svojimi četami doseči cesto, ki vodi iz Ambeladže v Desie in priti v stik z rasom Mulugete. Italijanske čete bombardirajo s težkimi topovi in avioni cesto, ki vodi v Desie, da bi bil prevoz nemogoč. Z druge strani se doznava, da se v Tembijenu vodi borbe. Abesinci ostajajo podnevi v kavernah in drugih kritjih, čim se pa naredi noč, prično

ve po skrajšanem postopku že v roku treh dni, je finančni odbor s 16 proti 14 glasovom sklenil, da bo nadaljeval svoje delo, dokler ne dokonča podrobne razprave.

V razpravi o proračunu za invalidnine in pokojnine je posl. Ivan Mohorič ostro kritiziral ne-
*prestan naraščanje števila upoko-
jencev.* Samo letos je bilo upo-
jenh 2.143 uradnikov, tako da
imamo skupno sedaj 64.236 dr-
žavnih upokojujev. Zahteval je
revizijo pokojnin in upokojev-
cev.

Vsi, ki so bili predčasno upoko-
jenci, a so sposobni za službo,
naj se spet vrnejo v službo.

Na dnevnem redu današnjega
zasedanja sta proračuna vojske
in mornarice ter prosvetnega mi-
nistristva.

Klubi v skupščini

Sedaj obstoje v nar. skupščini
tiste poslanski klubi:

Klub JRZ, Klub vladne veči-
ne, Jugoslovanski klub (Jevtičev-
ci), še en Jugoslovanski klub, ki
ga tvori manjša grupa Jevtičev-
cev, Narodni delovni klub pod
vodstvom Lovrenčiča, Pinterovi-
ča in Kosiča, Jugoslovanski ne-
zavisni klub (Pohorci), ki se bo
v kratkem spremenil v klub JNS,
Jugoslovanski radikalni klub
nadalje najnovejši Narodni se-
ljaški klub in še nekaj posebnih
grupacij, ki pa se še niso orga-
nizirale v poslanske klube. Torej
klubov nič koliko:

z napadi proti italijanskim posto-
jankam. Večinoma napadajo le
manjše grupe po 30 do 40 mož,
tako da so eventualni uspehi brez
vrednosti. V marsikaterem takim
napadu pride do boja na nož.

Znani irski zdravnik Brophil, ki
je upravljal abesinsko ambulanco
v bližini Makale, je izjavil, da so
italijanski letalci vsak dan ob do-
ločeni uri po petkrat prileteli nad
njegovo ambulanco in jo bombar-
dirali, vendar se petdeset procen-
tov bomb ni užgalo. Istočasno so
metali bombe tudi na abesinske
postojanke. Vzrok, da se niso bom-
be vžgale, je iskati najbrže v tem,
da so bili naboji radi neprestane-
mraku je otvorilo italijansko top-
ga dežja vlažni. Vsak večer ob
ništvu ogenj na abesinske posto-

janke. Veliko število kmetov je ce-
lo iz Antalę nosilo v Makale pro-
dajati mlečne izdelke kljub vojne-
mu stanju.

Na južni fronti se vrše male
praskes v sektorju Negeli in drugih
krajih Somalije, dočim se v Oga-
denu vrše še nadalje borbe južno
od Sasa Baneh.

Po Reuterjevem poročilu je pri-
spel v pristanišče Berbero, v an-
gleški Somaliji, majhen parnik na-
tovorjen z vsakovrstnim orožjem
in municijo ter nekaj topovi in več
strojnicami. To pošiljko so Abe-
sinci zvozili na fronto pri Daga-
burju. Orožje je nemškega izvora.

Abesinska vlada ne daje nikakih
poročil, ki bi detaljno poročala o
položaju na severni kakor tudi na
južni fronti. Doznava se, da so ita-
lijanski motorizirani oddelki pro-
drli že 40 km južno od Makale.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši
znesek 5 Din. Drž. in ban. davek
3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe,
plačajo samo po 25 par za besedo.
Na pismena vprašanja je priložiti
za odgovor 2 Din v znamkah. —
Mali oglasi so plačljivi takoj pri na-
ročilu

Knjigovodja —

bilancist,
popolnoma samo-
stojen, tudi na
kartotečnem (Ruf)
sistemu, strokov-
njak, vesten in na-
tančen z dolgoletno
prakso, želi stal-
nega nameščenja
kjerkoli. Tudi za
nekaj ur dnevno.
— Predpogoj samo
solidne in boljše
firme. Cenj. po-
nudbe pod

»Sigurnost 251«
na upravo lista.

Pisalni stroj

rabljen, toda v
dobrem stanju ku-
pim. — Ponudbe z
navedbo znamke in
ceno na upravo
lista pod

»Pistoj 350«

Citajte!

Priporočajte!
Širite!

„GLAS
NARODA“

Iščemo oskrbnika

za majhno gospo-
sko posestvo. Oskr-
bovanje vrta in
varstvo hiše. Dam
prosto stanovanje
v posebni hišici z
vrtom. (Ugodno
za vpokojenca).
Naslov v upravi
lista.

Izdelovanje

posteljnih odev iz
vate, volne in puha
pri F. Novak, Ma-
ribor, Koroška c. 8.
Samcu, uradniku
nudim skrajno ce-
neno stanovanje in
vso oskrbo, na že-
ljo tudi hrano. Po-
nudbe na ogl. odd.
»Glasa naroda«
pod »Kot doma«
ali lahko zahteva-
te moj naslov te-
lefonično.

Gospodarska

podjetja
kot: trgovine, in-
dustrije, hotele,
restavracije, ka-
varne, bufete, tra-
fike, prodajalne,
mlekarnice in vsa
druga obrtna pod-
jetja prodajamo in
posređujemo na-
kup hitro, vestno
in uspešno. Infor-
macije pošiljamo
proti predplačilu
Din 5.— v pošt-
nih znamkah:
Poslovna Pavle-
ković — Zagreb —
Ilica 144.

Telefon 2059

suhe drva,
premog i

karboparketi

dobite pri

L. Pogačnik

Bohoričeva ulica 5

Zložljivo
mizo 2 m dolgo, 1
m široko prodam.
Prikladna za ta-
petnika, krojača
ali gostilno. Naslov
v upravi.

38-55

je številka, katero
pokličite pri naro-
čevanju svojih

oglasov

v „Glasu
naroda“

Dunajski sejem

8. — 14. marca 1936.

(Tehnični in poljedelski sejem do 15. marca)

Veliki srednjeevropski sejem

RAZSTAVLJALCI IZ 18 DRŽAV
NAKUPOVALCI IZ 72 DEŽEL

Brez potnega vizuma! S sejmsko izkaznico in
potnim listom prost prehod v Avstrijo. Ogrski
prehodni vizum se dobi s sejmsko izkaznico
na meji. Znatno znižana vozna na jugoslo-
vanskih, ogrskih in avstr. železnicah, na Do-
navi, na Jadranskem morju ter v zračnem
prometu.

Pojasnili vseh vrst, kakor tudi sejmske izkaz-
nice (po Din 50.—) se dobe pri

Wiener Messe A. G.
Dunaj VII.

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:
Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31,
Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik)
Tyrševa 1,
Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik)
podružnica Hotel Miklič, nasproti glav-
nega kolodvora, in njenih podružnicah.